

CENTENARIO NACIMIENTO
CARDENAL **TARANCÓN**
1907-2007

WWW.CARDENALTARANCÓN.ORG

JOSEP-MIQUEL BAUSSET

*Monjo de Montserrat

Demà, 14 de maig, farà cent anys, naixia a Borriana Vicente Enrique i Tarancón, un home providencial en la història de l'Església, i alhora una persona clau que, des del diàleg i el sentit comú, va afavorir el procés de transició d'una dictadura a una democràcia.

De menut ingressà al seminari de Tortosa, diòcesi a la qual pertanyia Borriana, abans de la creació del nou bisbat de Sogorb-Castelló, el 1960. Ordenat prevere el 1929, passà a ser coadjutor i organista de Vinaròs. L'any 1931 es va fer càrrec de la difusió i implantació de l'Acció Catòlica a tot l'Estat, des de la Casa del Consiliario de Madrid. I el 1938 tornà a Vinaròs com a rector i arxiprest. Del Baix Maestrat, passà a la Plana Baixa, concretament a Vila-real, el 1943, on a finals de 1945 conegué el seu nomenament com a bisbe de Solsona. La consagració episcopal tingué lloc a Borriana, a la parròquia d'El Salvador, el 24 de març de 1946, i la seva entrada a Solsona, fou el 14 d'abril següent.

Tarancón, el bisbe més jove de l'Estat, va escriure la seva primera carta pastoral el 8 de maig del 1946. En aquest text d'idees avançades i plenes del sentiment de reconciliació que van guiar tota la seua vida, el nou bisbe de Solsona deixava ben clares les línies d'actuació, que marcarien el seu servei episcopal al llarg dels anys. Tarancón sap que encara que «oficialmente estamos en paz, no es verdad (...) que acabada la guerra hace falta todavia ganar la paz?». Per al bisbe Tarancón, «ahora ni hay paz internacional, ni hay paz política y social, a pesar de la paz, más aparente que real, que celebramos». Encara més : Tarancón reconeix que el socialisme, «habia conseguido un progreso justo en la legislación social». El bisbe desaprova «las injusticias del régimen capitalista» i al mateix temps veu que «los rencores y venganzas no han desaparecido ni en unos, ni en otros». Amb l'esperit de reconciliació que marcarà tota la seua vida, Tarancón lamenta que «después de la guerra, el egoísmo ha crecido en el corazón de los hombres (...) e incluso personas que se llaman cristianas y hasta piadosas, se dejan guiar por el egoísmo». El bisbe de Solsona, en la seua primera carta pastoral (encara massa poc coneguda !!) denuncia els qui «hacen grandes negocios, sin reparar en la justicia» i s'escandalitza, perquè la misèria del seu poble, era «habilmente aprovechada por los desaprensivos en su propio beneficio». El bisbe Tarancón, denuncia aquells que s'aprofiten amb «una ganancia ilícita y fabulosa». No és estrany que, des dels sectors mafiosos i des del Govern, es qualificara Tarancón, com «el obispo rojo».

En 1950, Tarancón publica una altra carta pastoral, «El pan nuestro de cada día», on el bisbe denuncia la fam que pateix la zona minera de la diòcesi de Solsona. Aquesta pastoral va enrabiar al Govern de tal manera, que s'ha dit que va ser aquesta denúncia pública del bisbe Tarancón, la responsable de la seua llarga estada a Solsona, quan semblava que era candidat a altres diòcesis més importants i més grans. Però amb aquesta pastoral, el jove bisbe de Solsona, va aconseguir el pa que necessitaven les famílies del bisbat.

Tarancón sempre es va trobar bé entre els catalans : «No era un estrany a Catalunya (...) jo parlava valencià i això em va ser molt útil». El fet de parlar la mateixa llengua que el poble que l'acollia (com després va fer el bisbe Josep Pont, a Castelló) va fer que en cap moment no es sentira foraster a Solsona: «Em van considerar molt prompte com un català més». Tarancón es va sentir ben arrelat a Solsona, i per això, va saber defensar els seus preveres que, per predicar en català, eren amonestats per les autoritats franquistes. Fins i tot, va assumir tota la responsabilitat de l'Infantil, la primera revista que es publicava totalment en català, a finals dels anys 40, per tal d'evitar problemes de censura.

El 1964 va ser nomenat arquebisbe d'Oviedo, amb l'objectiu de pacificar, des del diàleg i el sentit comú, les revoltes de les conques mineres asturianes, i alhora també, la d'aplicar el Concili Vaticà II, en una Església que mirava massa al passat. De fet, Tarancón amb Pont i Gol, Jubany, Añoveros i Masnou, formava part d'un xicotet grup de bisbes que van apostar per la renovació i pel canvi que suposava el Vaticà II, enfront de la majoria dels bisbes espanyols, ancorats encara en el nacional catolicisme.

En 1969 passà a ser arquebisbe de Toledo i cardenal, i el 1971, fou destinat a l'Arquebisbat de Madrid. Cal dir que Pau VI, tenia en Tarancón l'home de confiança a l'Estat espanyol, per tal que ajudara l'Església espanyola a separar-se del règim, i al mateix temps, perquè fera possible l'aplicació del Concili, en una jerarquia pre-conciliar. Va ser també fonamental el seu paper, com a president de la CEE.

L'any 1971, Tarancón va promoure l'Assemblea Conjunta de bisbes i capellans, i l'any 1974 va tindre lloc el cas Añoveros. Tarancón es va enfrontar amb valentia i amb llibertat, a un règim que volia una Església submissa i subjecta al poder polític. El cardenal no va permetre que fora expulsat de l'Estat el bisbe de Bilbao, tal i com pretenia el Govern. És per això que, des del Govern mateix, i comptant amb els elements més ultres de la societat, es va promoure la vergonyosa campanya de «Tarancón al paredón». El 1975, el cardenal Tarancón va defensar la celebració de l'Assemblea Cristiana de Vallecas, tot i que el Govern, amb un abús de poder intolerable, va acabar per prohibir-la. Però va ser l'homilia a l'església dels Jerònims de Madrid, en la missa d'entronització del rei Joan Carles, el novembre de 1975, que Tarancón, amb veu clara i ferma, defensà la llibertat i la independència de l'Església davant el poder, i acabà amb el nacionalcatolicisme. És per això que, a les primeres eleccions democràtiques del juny de 1977, i desitjant la independència i la neutralitat de l'Església, el cardenal Tarancón s'oposà a la creació d'un partit confessional. Per això Tarancón mai va voler identificar-se, ni que l'identificaren, amb un partit polític concret!

Home de gran vàlua i de gran intel·ligència, el cardenal Tarancón formà part de la Real Academia de la Lengua, on juntament amb els acadèmics Dámaso Alonso, Camilo José Cela, Vicente Aleixandre o Rafael Lapesa, va defensar un dictamen sobre la unitat de la llengua que compartim valencians, catalans i mallorquins, davant una infame i vergonyosa campanya secessionista. Tarancón, va ser un bisbe, que va saber defensar la llengua dels seus avantpassats.

El cardenal Tarancón va ser un home amb una intuïció gens menyspreable sobre el futur i sobre el camí que l'Església havia de fer. Va ser un home que sempre defensà la seua independència respecte el poder, i respecte dels partits polítics. Tarancón va ser un home lliure. Un home de diàleg i de paraula, que sabia intuir els camins que, ell i l'Església havien de recórrer, per tal de fer possible una societat reconciliada, justa i lliure. Tarancón va ser un bisbe obert als signes dels temps, i fidel en el seu servei a Déu i als homes. Com ha dit algú, l'Església necessita avui bisbes com Vicente Enrique i Tarancón. Un bisbe que va nàixer avui fa cent anys i que és recordat amb agraïment i amb enyorança.